

מבט לאיראן

15-29 בדצמבר, 2019

עורך: ד"ר רז צימט

במוקד אירועי השבוע

- ◀ העימות הישראלי-איראני בסוריה: **עלי-אכבר ולאיתי, יועצו הבכיר לעניינים בינלאומיים של מנהיג איראן, הזהיר בריאיון לערוץ טלוויזיה רוסי, כי התקיפות הישראליות בסוריה לא תעבורנה ללא תגובה.** עוד איים הבכיר האיראני, כי אם ישראל תתקוף את לבנון, חזבאללה יהרוס את ישראל. במקביל, פרסמה המיליציה האפגאנית פאטמיון הפועלת בחסות משמרות המהפכה בסוריה **סרטון ובו איום להגיע עד רמת הגולן.** בסרטון אמר לוחם במיליציה, כי הלחימה בסוריה הייתה רק הכנה לקראת העימות הסופי עם ישראל.
- ◀ לאחר הפסקה של שמונה שנים, חידש הארגון האיראני לעלייה לרגל שיגור עולי רגל איראנים למקומות הקדושים לשיעים בסוריה.
- ◀ בעיראק נמשכים מאמצי איראן להשפיע על תהליך מינוי ראש הממשלה הזמני בניסיון לשמר את האינטרסים האיראנים במדינה. על רקע המחאה הנמשכת בעיראק והמערכה המתנהלת ברשתות החברתיות בעיראק להחרמת מוצרים איראנים, אמר ראש לשכת המסחר המשותפת לאיראן ולעיראק, כי המסחר בין שתי המדינות לא נפגע בעקבות ההתפתחויות בעיראק. הוא ציין, כי היקף ייצוא האיראני לדרום עיראק נפגע בעקבות המהומות, אך הייצוא לכורדיסטאן העיראקית גדל.
- ◀ דובר מפקדת המבצעים המשותפים בצבא עיראק, תחסיין אלח'פאג'י (Tahsin al-Khafaji), אמר בריאיון לאתר החדשות העיראקי אלמעלומה (almaalomah), **כי שיתוף הפעולה הביטחוני בין עיראק, איראן, רוסיה וסוריה נמשך ברמות הבכירות במטרה לשמר את היציבות בגבול עיראק-סוריה** ולמנוע את התבססות דאעש באזור. עוד אמר הקצין העיראקי הבכיר, כי גם המרכז לחילופי מודיעין בין ארבע המדינות ממשיך בפעילותו בבגדאד (פארס, 24 בדצמבר 2019).
- ◀ מגעים בין איראן לחות'ים בתימן: שר החוץ האיראני זריף נפגש בעומאן עם דובר המורדים החות'ים בתימן. בטהראן נפגש שר ההגנה האיראני עם שגריר החות'ים באיראן ודן עימו **בשיתוף הפעולה הצבאי בין איראן לחות'ים.** דיווח, שהתפרסם בערוץ טלוויזיה תימני בנוגע לחתימת הסכם רשמי ראשון לשיתוף פעולה צבאי בין החות'ים לאיראן, הוכחש על-ידי מקור במשרד ההגנה האיראני.

המעורבות האיראנית בסוריה ובלבנון

- ◀ כלי התקשורת הסורים דיווחו, כי מערכות נ"מ של צבא סוריה יירטו בליל ה-22 בדצמבר 2019 טילים ששוגרו מכיוון ישראל. לפי דיווח מרכז המעקב הסורי לזכויות אדם, הטילים ששיגרה לכאורה ישראל כוונו לעבר יעדים של המשטר הסורי ושל המיליציות הפרו-איראניות במרחב דמשק. לאחר התקיפה הכחישו באיראן דיווחים

ברשתות החברתיות הערביות, לפיהם מפקד זרוע האוויר והחלל האיראני, אמיר-עלי חאג'יזאדה (Amir-Ali Hajizadeh), נהרג בתקיפה שיוחסה לישראל.

◀ ב-25 בדצמבר 2019 דווח בסוריה על שתי תקיפות נגד מיליציות פרו-איראניות באזור אלבוכמאל בגבול עיראק-סוריה.

◀ בתוך כך, אמר עלי-אכבר ולאיתי (Ali-Akbar Velayati), יועצו לעניינים בינלאומיים של מנהיג איראן, בריאיון לערוץ הטלוויזיה הרוסי RT (23 בדצמבר 2019), כי במוקדם או במאוחר תזכה ישראל לתגובה על תקיפותיה ו"פשעה" בסוריה. הוא ציין, כי התקיפות הבלתי-חוקיות של ישראל באזור אינן יכולות להישאר ללא מענה וכי "ההתנגדות" בסוריה ובלבנון תיאבק נגד פשעי ארה"ב וישראל. ולאיתי הזהיר, כי אם ישראל תתקוף את לבנון, חזבאללה יכה אותה "עד עפר". בהתייחסו להתפתחויות בלבנון, האשים ולאיתי את סעודיה וישראל במעורבות בהפגנות במדינה והביע את תמיכת איראן בחסאן דיאב, שקיבל את המנדט להקמת ממשלה חדשה בלבנון.

◀ חטיבת פאטמיון האפגאנית הפועלת בחסות משמרות המהפכה בסוריה פרסמה סרטון ברשתות החברתיות, שבו מאיימים לוחמי המיליציה השיעית הפרו-איראנית להגיע עד רמת הגולן. בסרטון אומר לוחם במיליציה, כי הרי רמת הגולן הם המטרה הסופית של לוחמי החטיבה, כי הם קרובים לישראל וכי לחימת המיליציה בחלב ובתדמור הייתה רק הכנה לקראת העימות הסופי עם "הציונים הפחדנים".

**"המטרה הסופית היא ההר הלבן הגבוה הזה" (רמת הגולן)
◀ (ערוץ הטלגרם של חטיבת פאטמיון, 23 בדצמבר 2019).**

◀ ב-28 בדצמבר 2019 דווח בתקשורת האיראנית וברשתות החברתיות על מותו של מחמד ג'עפר חסיני מפקד בכיר בחטיבת פאטמיון, המיליציה השיעית אפגאנית הפועלת משמרות המהפכה בסוריה. על פי הדיווחים הבכיר נפצע לפני שנתיים בסוריה ומת מפצעיו לאחר טיפול ממושך.

◀ הארגון האיראני לעלייה לרגל פרסם תמונות המעידות על חידוש שליחתם של עולי רגל איראנים לסוריה לאחר הפסקה של שמונה שנים בעקבות מלחמת האזרחים במדינה. בתמונות נראית משלחת עולי הרגל האיראנית הראשונה, שיצאה לסוריה ב-12 בדצמבר 2019 בלוויית כמה ממנהלי הארגון לעלייה לרגל. עד פרוץ מלחמת האזרחים בסוריה בשנת 2011, הגיעו יותר ממיליון מבקרים איראנים לסוריה מדי שנה. עלייתם לרגל של אזרחים איראנים למקומות הקדושים לשיעה בסוריה הופסקה על-ידי המועצה הביטחון לאומי באיראן בעקבות כמה מקרים של חטיפת אזרחים איראנים בסוריה. בשנת 2015-2016, לאחר שחרור רוב שטחי סוריה

משליטת דאעש, פנה משרד התיירות הסורי לאיראן בבקשה לחדש את עלייתם לרגל של אזרחים איראנים לסוריה. הסכם בעניין זה אף נחתם בין שתי המדינות, אך איראן התנתה את חידוש העלייה לרגל בסידורי אבטחה עבור עולי הרגל. בסוף 2018 הודיע ראש הארגון לעלייה לרגל, עלי-רזא רשידיאן (Alireza Rashidian), כי משלחת מטעם הארגון תצא לסוריה לקראת חידוש העלייה לרגל בתוך זמן קצר. עם זאת, שליחת עולי הרגל האיראנים לסוריה חודשה, כאמור, רק לאחרונה (איסנ"א, 16 בדצמבר 2019).

**משלחת ראשונה של עולי רגל איראנים לסוריה לאחר הפסקה של שמונה שנים
(איסנ"א, 16 בדצמבר 2019).**

◀ שגריר איראן היוצא ברוסיה, מהדי סנאאי (Mehdi Sanaei), קיים ב-18 בדצמבר 2019 פגישת פרידה עם סגן שר החוץ הרוסי ושליחו של נשיא רוסיה למזרח התיכון, מיכאיל בוגדנוב, ודן עימו במצב בסוריה. בהודעה, שפרסם משרד החוץ הרוסי לאחר הפגישה, נאמר, כי מוסקבה וטהראן הדגישו את מחויבותן להמשך שיתוף הפעולה לשם הפחתת המתיחות במזרח התיכון (אירנ"א, 18 בדצמבר 2019).

**פגישת שגריר איראן היוצא ברוסיה עם סגן שר החוץ הרוסי
(אירן"א, 18 בדצמבר 2019).**

המעורבות האיראנית בעיראק ובתימן

◀ ראש לשכת המסחר המשותפת לאיראן ולעיראק, יחיא אלאסחאק (Yahya Al-Eshaq), התייחס בריאיון לסוכנות הידיעות אירן"א (18 בדצמבר 2019), למערכה המתנהלת ברשתות החברתיות בעיראק להחרמת מוצרים איראנים על רקע המחאה המתמשכת במדינה. הבכיר האיראני המעיט במשמעות הקריאות להחרמת מוצרים איראנים וטען, כי היקף המסחר האיראני עם עיראק לא הושפע מהן עד כה. הוא ציין, כי היקף המסחר האיראני עם עיראק עמד בשנה שעברה על 13 מיליארד דולרים וכי היצוא האיראני לדרום עיראק אומנם נפגע בעקבות המהומות באזור, אך היצוא לכורדיסטאן העיראקית גדל. אלאסחאק התייחס גם להודעת ממשלת עיראק על הפסקת ייבוא 17 מוצרים חקלאיים מאיראן ואמר, כי לא מדובר בעניין חדש וכי האיסור שהטילה עיראק על יבוא מוצרים אלה מאיראן נובע מתוכנית ממשלתית, שנועדה לעודד צמיחה כלכלית, ייצור עצמי ועצמאות כלכלית.

◀ בריאיון לסוכנות הידיעות פארס (21 בדצמבר 2019) אמר אלאסחאק, כי היעד של הגדלת היקף המסחר בין איראן לעיראק ל-20 מיליארד דולרים בשנה עדיין אפשרי וכי אין מקום לדאגה בנוגע למצב המסחר בין שתי המדינות.

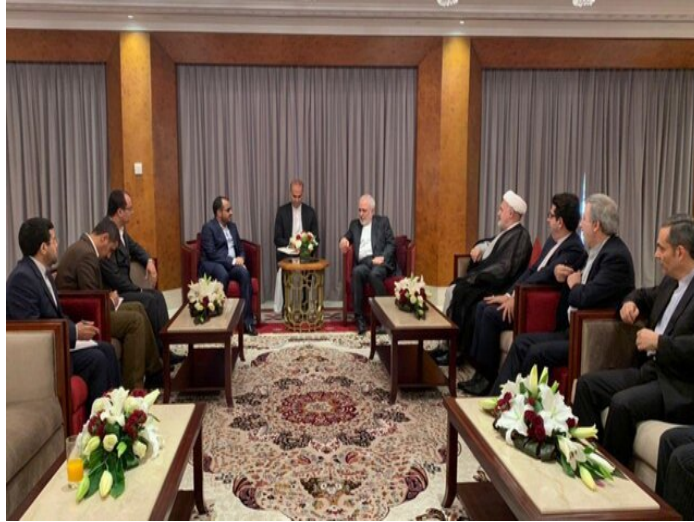

ראש לשכת המסחר המשותפת לאיראן ולעיראק, יחיא אלסחאק (פארס, 21 בדצמבר 2019).

◀ על רקע דיווחים נמשכים בנוגע למאמצי איראן להשפיע על תהליך מינוי ראש הממשלה הזמני בעיראק, אמר יועצו הבכיר של מנהיג איראן לעניינים בינלאומיים, עלי-אכבר ולאיתי (Ali-Akbar Velayati), כי איראן אינה תומכת באף אחד מהמועמדים לתפקיד ראש ממשלת עיראק. בריאיון לרשת הטלוויזיה הרוסית RT, אמר ולאיתי, כי איראן תתמוך בכל מועמד, שייבחר על-ידי הפרלמנט העיראקי. הוא ציין, כי זכותו של העם העיראקי להפגין וכי כל ממשלה שתיבחר בבגדאד צריכה להיענות לדרישות האזרחים. ולאיתי הוסיף, כי העם העיראקי זכאי לבחור בעצמו את ממשלתו וכי איראן לא שוחחה עם אף בכיר עיראקי במטרה לכפות על עיראק ראש ממשלה (איסנ"א, 23 בדצמבר 2019).

◀ דובר מפקדת המבצעים המשותפים בצבא עיראק, תחסין אלח'פאג'י (Tahsin al-Khafaji), אמר בריאיון לאתר החדשות העיראקי אלמעלומה (almaalomah), **כי שיתוף הפעולה הביטחוני בין עיראק, איראן, רוסיה וסוריה נמשך ברמות הבכירות במטרה לשמר את היציבות בגבול עיראק-סוריה** ולמנוע את התבססות דאעש באזור. עוד אמר הקצין העיראקי הבכיר, כי גם המרכז לחילופי מודיעין בין ארבע המדינות ממשיך בפעילותו בבגדאד (פארס, 24 בדצמבר 2019).

◀ שר החוץ האיראני, מחמד ג'ואד זריף (Mohammad Javad Zarif), נפגש ב-24 בדצמבר בעומאן עם דובר תנועת אנצאראללה (המורדים החות'ים בתימן), מחמד עבד אלסלאם. השניים שוחחו אודות ההתפתחויות האחרונות בתימן (איסנ"א, 24 בדצמבר 2019).

**פגישת שר החוץ האיראני עם דובר המורדים החות'ים בתימן
(איסנ"א, 24 בדצמבר 2019).**

◀ ערוץ הטלוויזיה אלמסירה השייך למורדים החות'ים בתימן דיווח (23 בדצמבר 2019) על חתימת הסכם רשמי ראשון לשיתוף פעולה צבאי בין החות'ים לאיראן. על-פי הדיווח, נחתם ההסכם בפגישה, שהתקיימה בין שגריר תנועת אנצ'אללה התימנית בטהראן, אבראהים מחמד אלדילמי (Ibrahim Mohammed al-Dailami), לשר ההגנה האיראני, אמיר חתמי (Amir Hatami). בפגישה הדגיש חתמי את תמיכת ארצו בפתרון פוליטי למשבר בתימן והתייחס לשיפור ביכולותיהם הצבאיות של החות'ים בתימן. מקור במשרד ההגנה האיראני הכחיש, כי נחתם הסכם לשיתוף פעולה צבאי בין שר ההגנה לנציג החות'ים (עצ-י איראן, 24 בדצמבר 2019).

**פגישת "שגריר החות'ים" בטהראן עם שר ההגנה האיראני
(אתר רשות השידור האיראנית, 23 בדצמבר 2019).**